

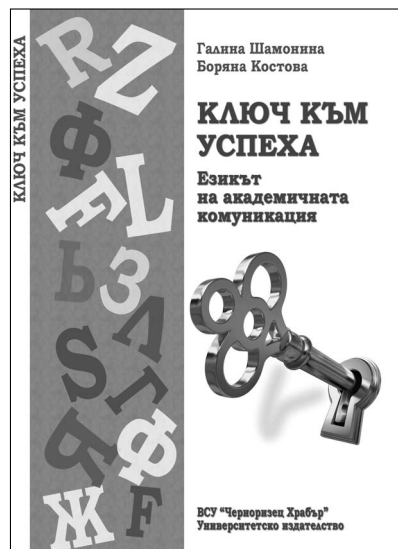
ПО ВЪПРОСА ЗА АКАДЕМИЧНОТО ОБЩУВАНЕ

Шамонина, Галина; Костова, Боряна. *Ключ към успеха. Езикът на академичната комуникация*. Варна: Университетско издателство ВСУ „Черноризец Храбър“, 2013 – 190 с.

Проф. Димитър Веселинов
Софийски университет „Св. Климент Охридски“

В края на 2013 г. излезе от печат една нова книга, чието заглавие „Ключ към успеха. Езикът на академичната комуникация“ събужда естествен интерес сред научната общност. Негови автори са доц. д-р Галина Шамонина и ст. преп. Боряна Костова. Методическото пособие е резултат от натрупания опит на авторите в проучването и обобщаването на съществуващите университетски практики на академичния диалог по света, извеждане на акцентите в българския, английския и руския модел, обособяването на уменията, които включват правила на стила и етикета, присъщи на академичната комуникация. То отговаря на необходимостта да се запълни една ниша в ученето и преподаването на чужди езици на университетско ниво. Тази ниша се поражда от интернационализацията

на университетите, която води до по-високи изисквания както към студентите, така и към преподавателите. Ефективността на работата на университетските преподаватели днес се оценява и по способността и уменията им да публикуват в международни издания, да представят изследванията си на международни форуми, да изнасят лекциите си на чужд език. За справянето с такава нелегка задача се изискват специални компетентности: познаване на схематичната структура на академичните жанрове, умения за използване на разнообразни реторични похвати, както и увереност в употребата на чужд език за академични цели. Необходимостта от такива допълнителни знания и умения в областта на

академичното общуване на чужд език е в основата на замисъла за написването на книгата. Авторите застъпват позицията, че успехът в академичното общуване се основава на познаване на академичните жанрове и употреба на утвърдени фрази, модели и прототипи на писмено и устно общуване, умело използване на научния стил на речта, заострено внимание към начина на мислене, оценяване, говорене и писане, който отличава една академична среда от друга. Езиковият код на академичното общуване, или академичният дискурс, представлява цялостната среда, в която се реализират писмените и устните академични текстове. Той се представя от авторите в 7 раздела на три езика – български, английски и руски. На началото на контактите е посветен първият раздел: писмо, разговор по телефона, представяне и запознанство. Вторият раздел представя научната конференция – откриване, заседания и закриване. Третият раздел анализира научната дискусия с акценти върху водене на дискусията, въпроси, молба за допълнителни пояснения, отговори на въпроси, съгласие, съмнение, несъгласие, коментар, препоръки и благодарност. Под общото заглавие „Научен труд“ в четвърти раздел са включени утвърдени реторически видове – дисертационен труд, монография, автореферат на дисертационно изследване, научна статия, научен доклад, академична лекция, магистърска теза; основните компоненти на тяхната структура – увод, изложение и заключение. Във фокуса на пети раздел е презентацията. Тематичният речник е сполучлив опит да се обособи в десет рубрики на български, английски и руски език най-необходимата специфична лексика, свързана с: научни форуми; организатори, участници; програма; зали, отдели, оборудване; документи, публикации; научни учреждения; академичен състав; степени; административен персонал; висше образование. Последният раздел съдържа полезни приложения: образци на покана за конференция; заявка за участие; резюме; списък на съкращенията; таблица на средствата за организация на свързан текст и полезни съвети в помощ на преводача, които са естествен завършек на методическото пособие.

Акцентът върху практическото ориентиране на пособието и прагматизирането на обучението в синтеза между чужд език, научен стил и реторическа култура прави книгата незаменим помощник за читателите, като им предоставя инструменти и формули за успешно общуване, изгражда усет към различieto и увереност при използване на чужд език в академична среда.

Вътрешната конструкция на разделите съдържа:

- кратко описание на конкретната цел, към която е насочен разделът;
- специфика на жанра (писмо, телефонен разговор, научна конференция, дискусия, презентация и т.н.);
- полезни съвети, които следват всяка стъпка в подготовката на участието в чуждоезикова академична комуникация;
- полезни фрази, обособени в синхронни схеми на български, английски и руски език;

– приложения от образци на английски и руски език.

Пособието е адресирано към преподаватели, докторанти и магистранти, които се стремят да усъвършенстват комуникативните си умения за писане на научни статии и доклади, изнасяне на лекции и презентации, участия в научни дискусии и семинари на чужд език. То ще е полезно на тези, които желаят да:

- развият уменията си за създаване на научни текстове на чужд език в различни академични жанрове;
- ползват с лекота специфичните за научния стил езикови изрази;
- разберат кои са успешните стратегии и методи за представяне на научна информация;
- станат интересни лектори и презентатори;
- бъдат академично мобилни в европейското образователно пространство.

Пособието може да допълва учебните материали, с които се води обучение по програми за кариерно развитие на академичния състав, или да се използва самостоятелно.

TO THE QUESTION OF ACADEMIC COMMUNION

✉ **Prof. Dr. Dimitar Vesselinov**
University of Sofia
15, Tsar Osvoboditel Blvd.
1504 Sofia, Bulgaria
E-mail: d_vesselinov@yahoo.fr